

Νομική Υπηρεσία ΕΣΠ – Γραφείο Θεσσαλονίκης
Έκθεση Προόδου
Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2012

Η Ν.Υ. του γραφείου ΕΣΠ στη Θεσσαλονίκη εξυπηρετεί πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο, δηλαδή άτομα που έχουν βάσιμο και δικαιολογημένο φόβο δίωξης στη χώρα καταγωγής ή συνήθους διαμονής τους για λόγους φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή λόγω των πολιτικών τους πεποιθήσεων. Μεταξύ των ατόμων που επωφελούνται της στήριξης της Ν.Υ. είναι: α) ασυνόδευτοι ανήλικοι, δηλαδή παιδιά ηλικίας κάτω των 18 ετών, τα οποία φτάνουν στην Ελλάδα, χωρίς να συνοδεύονται, σύμφωνα με το νόμο ή το έθιμο που εφαρμόζεται στον τόπο προέλευσής τους, από ενήλικα υπεύθυνο για τη φροντίδα τους και για όσο χρόνο δεν έχουν τεθεί υπό την ουσιαστική φροντίδα ενός τέτοιου προσώπου, ή τα παιδιά που εγκαταλείπονται ασυνόδευτα μετά την είσοδό τους στην Ελλάδα, β) γυναίκες μόνες ή αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, γ) άτομα που στη χώρα τους κατέστησαν θύματα κακοποίησης ή βασανισμού, δ) άτομα-θύματα εμπορίας ανθρώπων, ε) οικογένειες, στ) μόνοι άνδρες (στην πλειοψηφία τους νεαροί) και ζ) ανιθαγενείς.

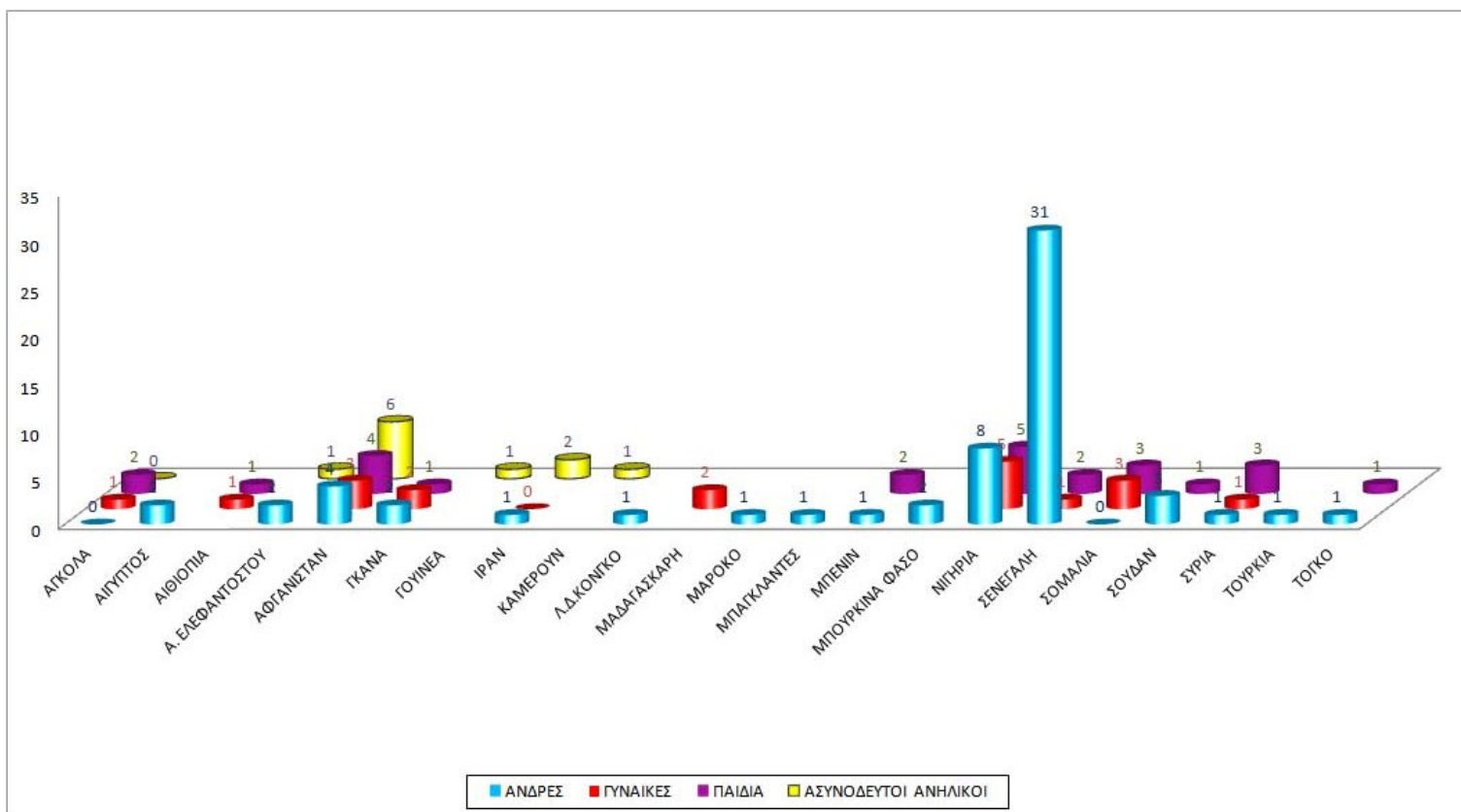
Η Ν.Υ. του γραφείου ΕΣΠ στη Θεσσαλονίκη έχει ως πρωταρχικό της μέλημα τη διασφάλιση της προάσπισης των δικαιωμάτων των προσφύγων, αλλά και των ιδιαίτερα ευάλωτων ομάδων προσφύγων (κυρίως των παιδιών, των γυναικών και των ατόμων με προβλήματα υγείας). Μεταξύ των ενεργειών της είναι: α) η λήψη συνέντευξης με τον πρόσφυγα προκειμένου να διαφανούν οι λόγοι φυγής του από τη χώρα καταγωγής του και, κατά συνέπεια, ο βάσιμος φόβος δίωξης που νιώθει, συνέντευξη η οποία θα «εκμαιεύσει» αλήθειες και βιώματα του πρόσφυγα, τα οποία θα μπορέσουν, στη συνέχεια, να χρησιμοποιηθούν για την ουσιαστική στήριξη της υπόθεσής του ενώπιον των αρχών εξέτασης του αιτήματός του για διεθνή προστασία, ήτοι των αρμόδιων Αστυνομικών Διευθύνσεων, του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και των Επιτροπών Προσφύγων, β) η αρωγή στην πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου στην Αστυνομική Δ/ση Θεσ/νίκης μέσω της αποστολής επιστολών, αλλά και τις συναντήσεις με τον Αστυνομικό Διευθυντή και τα στελέχη του Τμήματος Ασύλου, προκειμένου να επισημανθούν παραβιάσεις του δικαιώματος των προσφύγων στο άσυλο, γ) επισκέψεις σε κρατητήρια προκειμένου αφενός να ανιχνευθούν – μεταξύ των κρατουμένων – άτομα που δεν γνωρίζουν για το δικαίωμά τους να ζητήσουν άσυλο και τα οποία χρήζουν παρόλα αυτά άμεσης παροχής διεθνούς προστασίας και, αφετέρου να διαπιστωθούν οι

συνθήκες κράτησής τους και το εάν κρατούνται ανήλικοι (κάτι που κανονικά δεν θα έπρεπε σε καμία περίπτωση να συμβαίνει, για μόνο το λόγο του παράνομου της εισόδου τους στην Ελλάδα), δ) επισκέψεις σε δημόσια νοσοκομεία, έπειτα από πληροφόρηση από τις κοινωνικές υπηρεσίες αυτών, ότι νοσηλεύονται άτομα τα οποία πιθανολογείται ότι είναι πρόσφυγες και άρα χρήζουν διεθνούς προστασίας, ε) παράσταση ενώπιον των πρωτοβάθμιων γνωμοδοτικών επιτροπών προσφύγων της Δ/σης Αλλοδαπών Θεσ/νίκης κατά την εξέταση αιτημάτων διεθνούς προστασίας, στ) αρωγή σε υποθέσεις οικογενειακής συνένωσης προσφύγων, όταν δηλαδή κάποια από τα μέλη της οικογένειας έχουν αποχωριστεί και βρίσκονται σε κάποια άλλη ευρωπαϊκή, συνήθως, χώρα, ζ) στήριξη σε πάσης φύσης νομικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο (π.χ. ζητήματα εργασιακά, ζητήματα οικογενειακού δικαίου [π.χ. αναγνώριση πατρότητας, ζητήματα που ανακύπτουν κατά τη σύναψη γάμου ή τη λύση αυτού κλπ.]).

Την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2012 η Ν.Υ. ΕΣΠ – γραφείο Θεσ/νίκης εξυπηρέτησε συνολικά 122 άτομα, εκ των οποίων 11 ασυνόδευτους ανήλικους και 19 γυναίκες. Παραστάθηκε τρεις φορές ενώπιον της 1βάθμιας Επιτροπής Προσφύγων της Διεύθυνσης Αλλοδαπών Θεσ/νίκης, συνέταξε 14 προσφυγές κατά απορριπτικών αποφάσεων, διενήργησε 30 συνεντεύξεις καθορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα, συνέταξε 4 μεταγενέστερες αιτήσεις χορήγησης διεθνούς προστασίας, διενήργησε 6 επισκέψεις σε κρατητήρια, όπου και εντόπισε άτομα που έχρηζαν διεθνούς προστασίας, έπραξε τις δέουσες ενέργειες για την οικογενειακή επανένωση 12 ατόμων με μέλη των οικογενειών τους σε χώρες της Ε.Ε., προέβη σε ενέργειες για τη διευκόλυνση της πρόσβασης 12 ατόμων στο άσυλο, παρέπεμψε έναν πρόσφυγα - θύμα βασανιστηρίων στο Εργαστήριο Ιατροδικαστικής της Ιατρικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης, παρείχε νομική στήριξη σε νοσηλευόμενο άτομο με σοβαρότατο πρόβλημα υγείας, το οποίο και ενημέρωσε σχετικά με το δικαίωμά του να ζητήσει άσυλο, ενώ ενηργησε σχετικά με την υποβολή αίτησης πολιτογράφησης δύο ανήλικων παιδιών λόγω συνδρομής στο πρόσωπό τους των προϋποθέσεων κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας λόγω γέννησης στην Ελλάδα και δετούς φοίτησης αντίστοιχα σε σχολείο στη χώρα μας, καθώς και στην αναζήτηση αγνοούμενης νεαρής γυναίκας, η οποία πιθανολογείται πως πνίγηκε κατά την είσοδό της στην Ελλάδα, αναζήτηση που έγινε έπειτα από αίτημα της αδελφής της (αναγνωρισμένη πρόσφυγα) σε ευρωπαϊκή χώρα. Τέλος, προέβη σε αναφορά – με αίσια έκβαση – προς το Συνήγορο του Πολίτη υπόθεσης υπέρμετρης καθυστέρησης και ταλαιπωρίας οικογένειας αναγνωρισμένων προσφύγων, οι οποίοι

επιθυμούσαν την έκδοση ταξιδιωτικών εγγράφων της Σύμβασης του 1951 για τους πρόσφυγες, και της απροθυμίας / δυσκινήσιας της Διοίκησης να εκδώσει τα εν λόγω έγγραφα.

Διάφορα ζητήματα / προβλήματα απασχόλησαν τη Ν.Υ. ΕΣΠ – γραφείο Θεσ/νίκης τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ένα από τα οποία - ίσως και το κυριότερο – ήταν η αδυναμία πρόσβασης των ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας στη διαδικασία του ασύλου, δηλαδή η μη εξυπηρέτησή τους από το αρμόδιο Τμήμα Ασύλου της Δ/σης Αλλοδαπών Θεσ/νίκης, γεγονός που οδηγεί σε εξαιρετικά σοβαρά ζητήματα που άπτονται της προστασίας της ίδιας της ζωής των ατόμων αυτών, οδηγώντας σε κατάφορη παραβίαση του δικαιώματός τους στο άσυλο και την απόλαυση προστασίας της ζωής και της ελευθερίας τους. Χαρακτηριστικά θα μπορούσαμε να αναφέρουμε την περίπτωση ατόμου με σοβαρό πρόβλημα στην υγεία του, που αντιμετωπίζει παράλληλα και σοβαρό φόβο δίωξης στη χώρα καταγωγής του, το οποίο έγινε δέκτης της άρνησης των αρμόδιων αρχών να παραλάβουν το αίτημά του για διεθνή προστασία χωρίς προφανή λόγο και αιτία. Η παράλειψη αυτή των αρμόδιων αρχών θα μπορούσε να οδηγήσει στην απέλαση του εν λόγω ατόμου σε χώρα όπου κινδυνεύει άμεσα η ζωή του. Σε περίπτωση μάλιστα που συνέβαινε κάτι τέτοιο, η χώρα μας θα παραβίαζε την Αρχή της μη επαναπροώθησης (σύμφωνα με το άρθρο 33 της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 για το καθεστώς των Προσφύγων), σύμφωνα με την οποία καμία χώρα δεν δύναται να απελάσει άτομο στα σύνορα εδαφών όπου η ζωή του θα μπορούσε να τεθεί σε κίνδυνο.

Διάγραμμα ενδεικτικό του αριθμού των ατόμων που εξυπηρετήθηκαν από τη Ν.Υ. – γραφείο Θεσ/νίκης την περίοδο Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2012, των χωρών προέλευσής τους και του φύλου ή της ιδιαίτερης ομάδας στην οποία ανήκουν (παιδιά – μέλη οικογενειών και ασυνόδευτοι ανήλικοι).